Posamezna številka stane 20 v.

21 številka. Maribor, dne 14 marca 1919 Letnik XI.

STRAŽA

Naročnina listu: --
Celo leto . . K 12·
Pol leta . . . „ 6·—
Četrt leta . . „ 3·—
Mesečno . . „ 1·20
Izven Avstrije: ----
Celo leto . . „ 15·—
Posamezne številke
-- 20 vinarjev. --

Inserati ali oznanila se računajo po 40 vin. od 6redne petitvrste: pri večkratnih oznanilih velik ---- popust. ----
„Straža“ izhaja v pondeljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor Koroška ulica. 5. – Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Kardinal Bourne med Jugoslovani.

Te dni se je mudil med Jugoslovani voditelj angleških katoličanov in eden največjih prijateljev Jugoslovanov, londonski kardinal Francis Bourne. Prehodil je Jugoslavijo od Soluna, rojstnega mesta jugoslovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, do Belgrada, od tam do Djakovega, kjer je obiskal grob največjega pospeševatelja za versko združenje pravoslavnih Jugoslovanov z Rimom, škofa dr. Juraja Strossmayerja, do Zagreba, vsepovsod sprejet zelo prisrčno in slovesno. V Zagrebu je na pozdrav nadškofa dr. Bauerja odgovoril ta odlični sin Velike Britanije, da prihaja v imenu angleške vlade ter v imenu Sv. Očeta, kjer bo zastopal in zagovarjal jugoslovanske zahteve, želje in pravice. Kardinal je opetovano izjavil in povdarjal, da so zahteve Jugoslovanov po osvobojenju vsega jugoslovanskega ozemlja opravičene. V pondeljek se je kardinal Bourne v spremstvu zagrebškega nadškofa dr. Bauerja, banjaluškega škofa Jožefa Garič, ministra za bogočastje dr. Alaupoviča, zagrebškega frančiškanskega provinciala Trohe, belgrajskega profesorja bogoslovja dr. Janjiča pripeljal s posebnim vlakom v prestolnico Slovenije, v Ljubljano.

V Ljubljani je bil kardinal sprejet slovesno kakor kak vladar. Že dolgo pred prihodom se je zbralo na kolodvoru, pred kolodvorom in po ulicah, koder se je premikal sprevod, na tisoče ljudstva. Na kolodvoru je kardinala sprejel ljubljanski škof dr. Jeglič, zastopniki Narodne vlade, general Smiljanič, župan dr. Tavčar, zastopniki Orlov in Sokola z zastavami itd. Na vožnji od kolodvora do škofovega dvorca je visokega cerkvenega kneza z burnimi živijo-klici pozdravljala tisočera množica. Pred njegovim avtomobilom so korakali Orli in Sokoli z zastavami, ob strani pa častna straža naših telovadcev. V torek popoldne ob 1. uri se je vršil v škofijskem dvorcu slavnostni obed, med katerim je kardinala pozdravil škof dr. Jeglič. V pozdravnem nagovoru je škof dr. Jeglič izrazil radost in zahvalo Jugoslovanov, zlasti Slovencev, za kardinalov obisk ter ga zaprosil, da pri določevanju naših meja zlasti proti Italiji zastavi na merodajnih mestih ves svoj upliv, da bomo vsi Slovenci in Hrvati združeni v skupnem jugoslovanskem kraljestvu. Končno je še prosil kardinala, da bi predložil Sv. Očetu želje našega naroda po staroslovenskem bogoslužnem jeziku. Kardinal se je v svojem odgovoru zahvalil za lep sprejem ter obljubil, da bo težnje in želje Jugoslovanov sporočil in predložil sv. Očetu in v Parizu, ker so popolnoma pravične in jih državniki morejo uvaževati.

Popoldne ob 5. uri je Ljubljana priredila kardinalu slovesen pozdrav v veliki dvorani hotela Union, kjer so ga pozdravili poverjenik dr. Verstovšek v latinskem, županja Franja dr. Tavčarjeva v slovenskem ter koroški župnik-begunec Trunk v angleškem jeziku. Pevski zbor Glasbene Matice je nato zapel nekaj krasnih pesmi. Kardinal se je prisrčno zahvalil pevovodji Hubadu, nakar je med viharnimi živijo-klici zapustil dvorano. Zvečer ob 10. uri je kardinal zapustil Ljubljano in se odpeljal s posebnim vlakom proti Trstom.

Protestantska gonja.

Maribor nekdaj verskih homatij in razprtij še niti poznal ni. Tu je deloval mnogo let pastor Goschenhofer, miren, dobrosrčen mož, ki je lepo opravljal svojo službo ter ni katoličanov nikdar zbadal ali kalil. A kmalu po njegovem upokojenju je prišlo — „pročodrimovsko“ gibanje. Zanetil se je plamen verskega razdora. Seveda je bila vera samo pretveza. Vzrok je bila le vsenemška agitacija. Večinoma mladi ljudje obojega spola so bili nahujskani k odpadu od katoliške cerkve. O protestantizmu niso niti pojma imeli. Mnogokrat so bili opijanjeni, da so podpisali nabiralno polo za odpad. Na tak lep, kavalirski način se je širil protestantizem. Koliko zlov je rodila ta gonja; Dobro katoliški starši so s solzami in s potrtim srcem zvedeli, da je njih otrok bil po sramotni zvijači zapeljan k nezvestobi napram sv. veri. Iz marsikatere obitelji je izginil za vselej domači družbinski mir. Ko je prišel potem v Maribor pastor dr. Mahnert, je prikipela agitacija na vrhunec. Začelo se je hujskati sistematično, od hiše do hiše, posebno tudi v društvih, pred vsem med telovadci. Dr. Mahnert je razširil svoj delokrog tudi v okolico. Agitiral je osebno po Dravski dolini; največje uspehe je dosegel v Studencih med delavskim ljudstvom. In tako se mu je posrečilo odvrniti nekaj stotin od kat. cerkve.

V zadnjih tednih je agitacija za odpad nanovo vsplamtela. Povod so dali krvavi dogodki dne 27. prosinca. Hujskači so uporabili v svoje namene satansko obrekovanje in podlo laž, da so takrat bogoslovci streljali na ljudsko množico. Celo med ljudskošolsko mladino se je zanesla brezvestna agitacija. Mali šolarčki so pred očmi svojih gg. katehetov zapustili katoliški verouk, češ, da istega nočejo več obiskovati. Kakšne posledice mora tako ščuvanje v srcih nedoraslih otrok povzročiti, si lahko — vsakdo misli.

Skrajna hudobija tiči v taki gonji. Vero in verski čut ruvati iz nedolžnih src, je naravnost peklensko delo. Za tako brezstidnost mora priti maščevanje po božji previdnosti sami. Tako zločinstvo ne ostane brez osvete. Neverjetno je, da nemški šovinizem niti sedaj ne miruje, ko je vendar Nemčija — strahovito poražena in ž njo ob enem protestantizem, ko je poglavar protestantizma, nemški cesar, v prognanstvu, ter si niti ne upa med svoje ljudstvo. — Skrbeti za prerojenje svojega veroizpovedanja, katoličane pa pri miru pustiti, to bi bila sedaj edina naloga protestantskih hujskačev!

Nadziranje podjetij in zemljišč.

Narodna vlada v Ljubljani je izdala dne 30. dec. 1918 (Uradni list št. 31, odst. 232) naredbo o nadziranju podjetij in zemljišč v kraljestvu SHS. Vsako podjetje, čigar dohodki se pošiljajo v celoti, ali vsaj deloma v inozemstvo, ali v katerem je utemeljena domneva, da se hoče na kakršenkoli način odtegniti obdačitvi, se lahko dene pod nadzornika, ki ima pravico vpogledati v vso gospodarstvo podjetja. Nadzornik ima tudi pravico in dolžnost, ukazovati, pri katerem zavodu se naj nalagajo vredno-stni papirji in razpoložljiva gotovina.

Da je ta naredba zelo primerna in vse hvale vredna, je brezdvomno. Gotovo ima vsaka država pravico nadzirati vsa bodisi privatna bodisi javna podjetja ter paziti, da narodno premoženje ne izgineva preko mej države. Skrb države bodi pa tudi, da so v takih podjetjih nastavljeni uslužbenci in uradniki, ki so res pravi državljani, ki skrbijo za procvit in prospeh podjetja in ki ne izzivajo slovenskega ljudstva.

Ni nam sicer znano, v koliko se je navedena naredba že začela izvrševati, toda vlado moramo opomniti, da jo izvrši kakor hitro mogoče zlasti tam, kjer so gospodarili dosedaj naši nasprotniki. Odločno pa zahtevamo, da se nastavijo kot nadzorniki res zanesljivi in dovolj energični možje, ki bodo znali brez ozira na levo in desno zastopati koristi našega naroda, možje, ki bodo skrbeli za to, da razni uslužbenci in uradniki ne žalijo mirnega slovenskega prebivalstva.

Opozorili bi tukaj zlasti na dvoje velevažnih podjetij: v Fali in v Rušah. O pomenu teh podjetij kaj več pisati, je nepotrebno, kajti njihova korist in potreba je pač vsakemu dovolj znana in razumljiva. In ravno iz teh dveh krajev nam prihajajo prav pogosto pritožbe, da se tamošnji uradniki in uslužbenci vedejo napram Slovencem odurno, da jih zasmehujejo in naravnost smešijo. Je-li naša vlada o tem poučena? Ali je že poslala tja kakega nadzornika? In če ga je poslala, je-li res zanesljiv in dovolj energičen?; To so vprašanja, na katera bi radi imeli v kratkem odgovor in sicer odgovor ne samo v lepih besedah, temveč v dejanju.

Da bi naše dobro slovensko ljudstvo, ki je dovolj dolgo trpelo pod nemško knuto, moralo še sedaj v svobodni, lastni državi biti izpostavljeno raznim sikanam tujih privandrancev, tega ne bomo nikdar trpeli in nikjer!

Kaj hoče Ljubljana?

Dravska dolina, 13. marca.

Vaš uvodni članek v „Straži“ z dne 10. marca „Ljubljana in Maribor“ podpišem z obema rokama. Inteligenti na kmetih, posebno mi industrijalci, smo z začudenjem opazovali že delj časa, kako hoče naša deželna in poprej Narodna vlada vse urade, zavode in večja podjetja osredotočiti, t. j. centralizirati v Ljubljani. Meni je v prvi vrsti za šole.

Mi Pohorci nujno potrebujemo gozdarske šole, na kateri bi se pa morali gojenci izobraževati vsaj toliko v trgovskem oziru, da bi lahko doma na Pohorju vodili svojo domačo lesno trgovino. Po ljubljanskem prijatelju pa sem zvedel, da hoče Ljubljana ustanoviti tako šolo in zopet v Ljubljani. Ali ima tak načrt kaj smisla? Gozdarska šola mora biti blizu velikih gozdov in lesne industrije. Vsega tega pa Ljubljana nima. V Dravski dolini bi bila taka šola kakor nalašč. Prostora tudi ne bo treba dolgo iskati. Ko se bodo graščinska posestva razlastila, pa se naj n. pr. izmed graščin Fala, Viltež, Hausampaher, Sonerbaum itd. izbere najprimernejša. Naša zahteva je, da nam deželna vlada čimprej ustanovi zaželjeno gozdarsko šolo v Dravski dolini. Toliko smo si menda mi slovenski Štajerci v stoletnem narodnem boju že zaslužili, da Ljubljana ne bo imela gluha ušesa za naše želje. Proti namenu, vse večje šole pospraviti v Ljubljano, pa najodločneje ugovarjamo!

Še eno! Opažamo, da hočejo gospodje pri dež. vladi na vsa boljša mesta, bodisi uradniška, ali kaka druga, spraviti ravno Ljubljančane. Goriški, koroški in štajerski Slovenci se čutimo zapostavljene. Gospodje, ne delajte tega! Bojte se dveh vragov, ki se zoveta: popolna centralizacija in — korupcija;

Naše severne meje.

Zagreb, 13. marca.

Iz Pariza je došla vesela vest, da je pododsek, ki je izdeloval načrte in predloge za mejo med Nemško-Avstrijo, Ogrsko in Jugoslavijo, dokončal dne 9. marca popolnoma svoje delo. Meje na Koroškem in Štajerskem ter Ogrskem bodo določene tako, kakor sta predlagala koroški in štajerski slovenski Narodni svet. Velika zasluga za ta velik in zgodovinski uspen gre dr. Kovačiču, dr. Slaviču in pa inženirju Mačkovšeku, ki so podrobne načrte izdelali zelo natančno in z veliko preciznostjo. Z vso gotovostjo pričakujejo naši zastopniki, da bo tudi plenum mirovne konference sprejel odsekov predlog.

Nemški napad pri Soboti

Iz Marenberga nam poročajo ob sklepu uredništva, da so koroške nemške tolpe dne 12. t. m. napadle naše postojanke pri Soboti ob koroško-štajerski meji, dasiravno ležijo te postojanke južno od naše demarkacijske črte. Tolpe in nemško vojaštvo je vjelo 10 orožnikov in se po kratkem boju polastilo kraja samega. Naša posadka je dobila pomoč in je proti večeru vrgla Nemce zopet nazaj. Nemci so torej zopet kršili premirje. So dobili še premlo batin!

Za delavce in delodajalce.

Poziv začasne delavske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani podjetnikom glede vplačila zavarovalnin. Vsi podjetniki na ozemlju kraljevine SHS, ki so bili poprej člani delavskih zavarovalnic zoper nezgode v Gradcu ali Trstu, se pozivljajo, da takoj vplačajo vse zaostale, kakor tudi tekoče zavarovalnine za drugo polletje 1918, v kolikor jih niso vplačali še prejšnjim zavarovalnicam, potom poštnega čekovnega urada SHS v Ljubljani na čekovni račun št. 306 Začasne delavske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani. Položnice je zahtevati pri zavarovalnici, Ljubljana, Turjaški trg št. 4. Ob enem z vplačilom je vposlati zavarovalnici tudi preračun za tisto prispevno dobo, za katero se je vplačala zavarovalnina.

Poziv Začasnega občega pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani službodajalcem glede vplačevanja zavarovalnin. Vsi službodajalci na ozemlju kraljevine SHS, ki so bili poprej člani deželnih uradov občega pokojninskega zavoda za nameščence v Gradcu in Trstu, se s tem pozivljajo, da takoj vplačajo vse zaostale premije, v kolikor jih niso vplačali še prejšnjim deželnim uradom, in da tudi vnaprej redno vplačujejo mesečne zavarovalnine potom poštnega čekovnega urada SHS v Ljubljani na čekovni račun št. 307 Začasnega občega pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani. Položnice je zahtevati pri zavarovalnici, Ljubljana, Turjaški trg št. 4. Ob enem z vplačilom je obvestiti po-

kojninski zavod, za katere mesece in za katere nameščence se je vplačala zavarovalnina.

Politične vesti.

Seja nar. predstavništva. Pri seji dne 12. t. m. so bili navzoči vsi ministri. Tudi poslanske klopi so bile skoro vse zasedene. Ministrski podpredsednik dr Korošec je sedel na svojem poslanskem sedežu. Na vrsto je prišlo poročilo verifikacijskega odseka. Dr. Križman je prebral poročilo v srbohrvaškem jeziku. Ko je nato hotel brati dr. Lončar poročilo tudi v slovenskem jeziku, je vstal dr. Korošec in izjavil, da vsi slovenski poslanci razumejo srbohrvaščino in je predlagal, naj se branje prekine. Zbornica je vsled tega priredila dr. Korošcu prisrčne ovacije. Dr. Sunarič je protestiral proti razdelitvi mandatov za Bosno in Hercegovino in zahteval še 11 mandatov in sicer 3 za Narodno zajednico, 8 pa za jugoslovansko muslimansko organizacijo. — V seji dne 13. t. m. je bila na dnevnem redu razprava o poročilu verifikacijskega odseka.

Niti koščka naše zemlje. Jugoslovanski klub je izvolil tri člane, dr. Pogačnika, Smodeja in dr. Šimraka, da stopijo v stik z zastopniki ostalih klubov, da se o priliki konstituiranja zbornice priredi manifestacijska seja, ki naj vsemu svetu pokaže, da nočemo prepustiti sovražniku niti enega koščka naše zemlje. Vsi ostali klubi so sprejeli predlog Jugoslovanskega kluba.

Razpuščeni občinski odbori. Razpuščeni so še sledeči občinski odbori: v Gradišču pri Lučanah, gerent Gregor Železnik; v Spodnji Polskavi, gerent Franc Kancler; v Vrhlogi, gerent A. Mlaker.

Imenovanja prisednikov v občinske sosvete. Kot prisedniki občinskim gerentom so imenovani v Bohovi: Franc Grašič, Janez Sel, Jernej Frangeš in Peter Gselman; v Činžatu: Alojzij Monetti, Matija Blažej in Ivan Pipuš; na Jelovcu pri Kamnici: Matija Molc, Jožef Podbrežnik in Fr. Vračko; v Kamnici: župnik Anton Novak, Ivan Perko, Jurij Maček, Jožef Ledinek, R. Kager, Fran Ledinek in Martin Scharz; na Pohorju: Matej Visočnik, Jakob Lobnik, Simon Trnjak in Jožef Visočnik; v Rogozi: Jožef Lorber, Alojzij Friedl, Vid Petrovič, Karel Kreitner in Jožef Kotnik; v Slatinskem dolu: Alojzij Judar, Ivan Deučman in Franc Skerbinek; na Slemenu: Herman Melin, Jernej Hlade, Friderik Pipuš, Jakob Kaube, Jožef Jauk in Blaž Žaucer; v Studencih pri Mariboru: Ludovik Vlahovič, Jožef Vokač, L. Marolt, Ivan Legat, Jožef Nachtigall in Jožef Berdnik; v Gornji Kungoti: župnik Mihael Kos, Ant. Kerenčič, Janez Marko, Jurij Kolarič in Fel. Skribe; Sv. Lovrenc nad Mariborom: Anton Brezočnik, Jakob Pavlič, Avgust Löschnig, Jož. Koderm, Jožef Robnik, J. Horentini in Anton Maurič; v Trnovcih: Franc Janžekovič, Alojzij Majcen, Jan. Vrbnjak, Janez Rojht, Martin Plohl in M. Majdič.

Velika Čehoslovaška. Iz Pariza poročajo v Prago, da je komisija za določevanje državnih mej določila dne 3. marca zgodovinske meje za češke dežele. Pod Čehoslovaško spada vse ozemlje stare češke krone, Šlezija s Češinom, ogrska Slovaška in ozemlje ogrskih Rusinov. Ko si bosta Čehoslovaška in Jugoslavija med Št. Gothardom in Požunom podali roke, se bo slovanska moč raztegnila od Severnega do Jadranskega morja. Nemška moč gineva, slovanska pa raste!

Graška predrznost. Neki „Landesinspektor A. Gurre“ še vedno vznemirja naše slovenske vinogradnike in druge osebe z vinsko doklado v korist štaj. deželne blagajne. Gurre je celo tako predrzen, da je poslal dne 6. marca 1919 posestnici Jeri Bohak v Pobrežju pri Mariboru grožnjo, da bo sodnijski iztirjal znesek 91.77 K, če ga sama prostovoljno ne plača. Omenjena posestnica Bohak je kupila 94 litrov vina in od tega zahteva Gurre 91.77 K vinskega davka. Če je še kdo drugi dobil tak poziv, naj nam vpošlje plačilni nalog, da bomo odločno povedali, naj nas le pustijo nemški Gradčani pri miru. Nemci v Gradcu nimajo pri nas prav nič iskati.

Ententini generali v Ljubljani. V Ljubljano so dospeli dne 12. t. m. 4 ententini generali: ameriški, angleški, francoski in italijanski, da preiščejo, zakaj so bili prav za prav Italijani izgnani iz Ljubljane.

Nemčija razorožena. Na predlog maršala Focha je najvišji vojni svet v Parizu v seji dne 10. t. m. sklenil, da bo smela Nemčija imeti v bodoče samo 100.000 mož vojakov, ki se rekrutirajo za dobo 12 let, ter primerno število topov, strojnic in pušk, ne bo pa smela imeti nobene vojne mornarice. Dne 12. in 13. marca se razpravljajo vprašanja vzhodnih in zahodnih mej Nemčije in v soboto, dne 15. marca pa o vprašanju vojne odškodnine, katero bo morala plačati Nemčija.

Mariborski policijski komisar dr. Senekovič je obležal mariborskim in graškim Nemcem zelo v želodcu. V „Grazer Tagblattu“ opisujejo „strašno“ zgodbo, kako sta bila aretirana in neprostovoljno poslana preko mej Jugoslavije največja nemška hujskača železničarja-adjunkta (ne revidenta) Kotsch in Riedl. Ves vsenemški Babilon je sedaj pokoncu in grozi. Celo v Ljubljano in Beograd so pisali hujskači. Zatekli so se tudi k Italijanom in jih prosili pomoči zoper groznega „Verhaftungsmeistra“, „Kerkermeistra“ in „rabljna“ dr. Senekoviča. Vsenemci in nemški socialni demokratje se ne morejo uživeti v misel, da ne bi smeli nujskati in rovariti proti naši državi. Tevtoni so še vedno prepričani, da so Nemci gospodarji sveta, dasiravno so največje reve pod solncem. Ves Maribor pa je vesel, da imajo naše oblasti vendar enkrat toliko poguma, da iztirajo vsenemške in nemškosocialdemokraške hujskače čez mejo. V Mariboru in okolici itak ne bo prej miru, dokler ne bodo vsi vsenemški in nemčurski agitatorji poslani v deželo lačenbergarjev.

Pri Radgoni so Nemci zopet streljali na jugoslovansko stražo. Ta zahrbtni napad se je izvršil pri Gorci.

Radgonski dr. Kamniker je ušel iz Radgone. Tla so mu postala prevroča.

Še vedno rovarijo. Neprestano širijo neki temni elementi, po večini železničarji, govorice, da bo Maribor tega in tega dne zopet nemški. Da se enkrat napravi konec takim vznemirjajočim vestem, prosimo vse tiste, ki slišijo kaj takega, da dotično osebo takoj brez usmiljenja naznanijo naši državni policiji.

Spomin na naše suženjstvo pod Habsburžani še vedno vidiš na stopnjišču mariborskega sodnega poslopja. Tam še vedno stoji kip cesarja Franca Jožefa, priča krivic, ki so se nam Slovanom godile pod nemškimi Habsburžani. Ali nima predsedstvo mariborske okrožne sodnije toliko umevanja sedanjih razmer, da bi odstranilo kip in ga dejalo na podstrešje med staro šaro, ali bi pa ga vsaj dalo zakriti s črnim pajčolanom.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Za župnika pri Sv. Antonu v Slov. gor. je bil dne 1. marca inštaliran č. g. Fr. Škof, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. — Prestavljena sta č. gg. kaplana Srečko Vršič od Sv. Tomaža pri Veliki Nedelji k Sv. Lovrencu v Slov. goricah in Anton Bratkovič od Sv. Andraža v Leskovcu k Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji. — Radi bolezni je dobil začasen dopust č. g. prof. Ivan Vreže; nadomestuje ga č. g. Fr. Osterc.

Iz učiteljske službe. Amalija Lešnik, učiteljica v Poljčanah, je imenovana za nadučiteljico na mestni dekliški ljudski šoli v Celju; Karolina Hinterlechner, učiteljica v Blagovni, je imenovana za učiteljico na mestni deški ljudski šoli v Celju.

Mariborski Orel ima sedaj že 93 članov. Na občnem zboru v Ljubljani dne 16. t. m. bo zastopal mariborskega Orla brat Tratnik. V soboto, dne 15. marca, bo ob šestih zvečer v uredništvu „Straže“ odborova seja, katere se naj udeležijo tudi vsi vaditelji. Z redno telovadbo se začne prihodnji teden. Gospode podpornike prosimo zopet za naklonjenost naši krščansko-narodni mladinski organizaciji.

Imenovanje. Adjunkt južne železnice g. Franc Majcen v Mariboru je imenovan za revidenta.

Koncert. Veliki hrvatski umetnik, vijolinski virtuoz Zlatko Balokovič priredi v soboto, dne 15. t. m., ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani mariborskega Narodnega doma dobrodelni koncert.

Slovenskim zdravnikom! Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Št. Ilj v Slov. gor., obstoječe iz občin: Dobrenje, Št. Ilj, Jarenina, Št. Jakob v Slov. gor., Kamža Ploderšnica, Poličkavas, Pesnički dvor, Na Ranci, Vukovski dol, Selnica ob Muri, Ceršak, Cirknica s sedežem v Št. Ilju Sl. g. S to službo je zvezana osnovna plača letnin 1200 K, in pravica do šest petletnic po 100 K. S potrebnimi dokazili opremljene prošnje je vlagati do dne 1. aprila 1919 pri zdravstvenem oddelku deželne vlade v Ljubljani.

Razpis zdravniške službe. Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo ordinarija na internem oddelku obče javne bolnišnice v Brežicah. S to službo je zvezana osnovna plača 2400 K s pravico do pet petletnic po 200 K, stanarina letnih 600 K in vojna doklada letnih 720 K. Stanarina se ne všteje v pokojnino. Po triletnem provizoričnem službovanju nastavi se prosilec definitivno z naslovom primarija. Prosilci imajo pravilno kolekovanim prošnjam priložiti krstni in domovinski list, diplom doktorstva vsega zdravilstva in dokazila o dosedanjem službovanju, oziroma teoretični in praktični predizobrazbi. Prošnje je do dne 1. aprila 1919 vlagati pri zdravstvenem oddelku deželne vlade v Ljubljani.

Posnemanja vreden sklep mariborske okoliške občine. Občinski sosvet na Pobrežju pri Mariboru je v svoji seji dne 11. marca 1919 sklenil, da odreka vsakemu možu ali mladeniču, ki služi kot vojak v Nemški Avstriji in ki je zapustil svojo mlado domovino v času, ko se vsakega posameznega potrebuje, in ki je pristojen v občino Pobrežje pri Mariboru, domovinsko pravico v tej občini. Takim ljudem, ki ne vedo, kam spadajo, se odreka domovinstvo za vedne čase! — Občinski sosvet na Pobrežju opozarja vse gostilničarje, trgovce in obrtnike, da odpravijo takoj, najpozneje pa do dne 1. aprila t. l. vse nemške napise na njihovih lokalih, da se izognejo drugim večjim neprilikam!

Nova odredba glede potnih listov. Z ukazom ministrstva za notranje zadeve v Beogradu z dne 3. marca veljajo odslej sledeče odredbe: Za potovanje v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev potnih listov ni treba, pač pa morajo imeti potniki kakršno-sibodi legitimacijo, s katero dokažejo svojo istovetnost. Take izkaznice izdaja za prebivalce mariborskega policijskega okrožja urad za potne liste pri policijskem komisarijatu v Mariboru, drugod pa pristojno okrajno glavarstvo. Za potovanje v inozemstvo in iz inozemstva pa so potrebni potni listi, katere izdaje za mariborsko policijsko okrožje takisto imenovani urad, toda le z dovoljenjem ministra za notranje zadeve. Prosilci morajo zategadelj svoje z dokazi o neodložljivi potrebi za potovanja opremljene prošnje, kolekovane s kolekom 2 K nasloviti na ministrstvo za notranje zadeve v Beogradu ter jih predložiti policijskemu komisarijatu v Mariboru, izven Maribora pa pristojnemu okrajnemu glavarstvu. — Državno-policijski komisarijat Maribor, dne 10. marca 1919. — Vodja: Dr. Senekovič l. r.

Častniki, pozor! Na povelje št. 5 kr. SHS-komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani od dne 2. marca t. l. Op. št. 1663-I se morajo zglasiti dne 15. marca 1919 pri mestnem poveljstvu v Mariboru, (soba št. 18 v pritličju poslopja okrajnega glavarstva) med 9. in 12. uro predpoldne in med 3. in 6. uro popoldne vsi v območju postajnega poveljstva v Mariboru stanujoči častniki sledečih kategorij: a) vsi aktivni častniki nemško-avstrijske vojske; b) vsi rezervni častniki nemško-avstrijske vojske; c) vsi častniki bivše avstro-ogrske vojske, kateri niso naši državljani (Nemško-Avstrijci, Čehoslovaki, Poljaki Ukrajinci, Madžari in Rumuni); d) vsi bivši častniki avstro-ogrske vojske, koji so pristojni sem, toda še niso vstopili v vojsko kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Častniki, ki stanujejo v mestu ali v bližini Ptuja, Pragarskega, Slovenigradca, Špilja in Radgone, naj se zglase pri stacijskih poveljstvih teh mest.

Ahitscheva agitacija v Račah pri Mariboru. Odpuščeni nadučitelj v Sv. Marjeti na Drav. polju Ahitsch stanuje zdaj pri nas pri odstavljenem nadpostarju. On tolaži naše nemčurje s tem, da bo meja za Nemško Avstrijo v najslabšem slučaju šla čez Pragarsko. Škoda, da je že minil pust, bi se vsaj še lahko do dobra nasmejali, pa zdaj imamo resnejše misli. Opozarjamo merodajne oblasti, posebno g. gerenta, da z ostro metlo izmete tega hujskača iz Rač, ker nam stanovanj zelo primanjkuje ter jih sploh ni dobiti. Slovenski uslužbenci si morajo s povzdignjenimi rokami prositi prenočišča, med tem so pa tem ljudem vrata na stežaj odprta. Za vzgled si naj vzamejo zavedne Marječane, ki so tako krepko pometli z Ahitschem.

Trboveljski premogovniki pod državnim nadzorstvom. Vsled zahteve delavstva Trboveljske premogokopne družbe, kakor tudi, ker obstoja sum, da družbina uprava sistematično znižuje produkcijo premoga, je vladna komisija dne 11. marca pod vodstvom podpredsednika deželne vlade dr. Žerjava ob sodelovanju poverjenika za socialno skrbstvo Prepeluha ter rudarskega nadsvetnika Pirnata na licu mesta v Trbovljah zaslišala delavstvo ter si ogledala delavska stanovanja in dnevni premogokop. Premogovniki Trboveljske družbe so se s tem dnevom postavili pod državno nadzorstvo. Glavna razprava, kjer se bosta zaslišali obe stranki, bo v Ljubljani, dne 20. t. m., nakar bo deželna vlada mogla skleniti končne ukrepe nasproti Trboveljski premogokopni družbi.

Smrtna kosa. Dne 20. svečana t. l. je umrla v Mariboru soproga hišnega posestnika gospa Katar. Toš po kratki, mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče. Truplo so prepeljali v Ptuj in položili v družbinski grob. N. v m. p.!

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. n. gg. častniki špiljske posadke v veseli družbi v Štiljskem župnišču 80 K. Hvala lepa!

Vpokojenim učiteljem in učiteljskim vdovam, bivajočim v Mariboru in mariborski okolici! Ker bode v svrho odmere zvišane pokojnine, vdovnine in vzgojevalnine predložiti višjemu šolskemu svetu v Ljubljani v to potrebne dokumente do dne 15. malega travna 1919, bo vpokojeni nadučitelj Franc Podobnik, stanujoč v Mariboru, Evgenova ulica št. 7, pritličje, podajal posameznikom potrebna pojasnila in navodila. Višjemu šolskemu svetu imajo predložiti: a) vpokojeni učitelji dekret, s kojim se jim je odmerila pokojnina in če bi tega več ne imeli, službene dokumente, iz kojih je razvidno, koliko službenih let so imeli, ko so stopili v pokoj; b) vdove in varuhi pa dekret, s kojim so se prisodile vdovnina in vzgojevalnina, in službene dokumente umrlega učitelja (soproga in očeta). Ako bi ne imeli več teh dokumentov, naj napovedo, koliko službenih let je imel umrli soprog, ko je prominul, ali ko je bil vpokojen. Pojasnila in navodila podaja g. Podobnik brezplačno, in sicer vsaki dan (izvzemši nedelje in praznike) od 1. do 2. ure popoldne. Udeleženci naj blagovolijo oddati navedene dokumente g. Podobniku do konca tega meseca, da mu bo mogoče ves spis začetkom meseca aprila odposlati višjemu šolskemu svetu v Ljubljano.

Umetniški koncert v Slov. Bistrici. Priznani umetnici ga. Pavla Lovšetova (pevka) in gdč. Dana Koblerieva (absolventinja konservatorija v Pragi), priredita dne 18. sušca t. l., ob 7. uri zvečer v dvorani Okrajne hranilnice koncert z izbranim in zelo zanimivim sporedom. Ga. Lovšetova bo pela ljubke pesmice iz Zupančičevega Cicibana, Devovo „Ptičko“, Krekovo „Tam zunaj je sneg“, razne slovenske narodne pesmi, rusko narodno „Slavček“ Zajčevo „Kolo“ in druge. Gdč. Koblerjeva pa bo igrala Smetanovo „Na morskem bregu“, Chopinovo „Etudo“ in drugo. To je prvi poskus, prirediti v Slov. Bistrici umetniški koncert, naj torej nikdo ne zamudi tega izredno umetniškega užitka. Upamo, da se bodo koncerta udeležili zlasti tudi rodoljubi iz okolice in sosednih občin. Koncert pa ni namenjen samo inteligenci, ker se bo zlasti ob pesmih iz cikla Cicibana gotovo tudi vsak delavec in kmet ravno tako navdušil kot akademik.

Shod železničarjev. v Mariboru. Jutri, v soboto, dne 15. t. m., ob šestih zvečer, shod podružnic Maribor Zveze jugoslovanskih železničarjev v restauraciji Narodnega doma v Mariboru. Vspored: 1. Organizacijsko vprašanje. 2. Aprovizacija. Slovenski železničarji, na plan!

Krompir za mariborski okraj. Okrajno glavarstvo v Mariboru je naročilo nekaj vagonov krompirja iz Hrvatskega. Občine tukajšnjega okraja, katerim primanjkuje krompirja za nasad, naj takoj naznanijo okrajnemu glavarstvu, koliko kilogramov ga neobhodno rabijo. Krompir se bo oddajal občinam v Mariboru na Tegetthoffovi cesti v Scherbaumovem skladišču. Cena do 12 v 1 kg.

Bivši mariborski policijski nadzornik, Ernest Niesner, je umrl v Feldhofu pri Gradcu v torek dne 11. t. m.

Novi nadzorniki. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, bo imenovan učitelj M. Lichtenwallner v Rušah za nadzornika ljudskih šol mariborskega okraja, profesor Fr. Šijanec pa za nadzornika ljudskih in meščanskih šol v mestu Maribor. Začasni nadzornik za mariborski okraj, J. Jurko, je prideljen kot nadzornik višjemu šolskemu svetu v Ljubljani.

Pozor! Prosimo vse one, ki jim je znano, kako je dijak Reich, sin krčevinskega nadučitelja Reicha, v Gradcu nastopal proti slovenskim visokošolcem, da nam opišejo vsak posamezni slučaj ter navedejo priče. Reich namreč taji, da bi bil on kaj žalega storil kakemu graškemu Slovencu.

Ornigovo premoženje pod nadzorstvom. Predsedništvo deželne vlade za Slovenijo je z odlokom od dne 10. marca 1919, št. 1288 dalo na podlagi § 1 naredbe z dne 30. decembra 1918, št. Ur. l. pod nadzorstvo vso premoženje, podjetja in zemljišča Jož. Orniga iz Ptuja ter imenovala v svrho izvršitve te odredbe za nadzornika odvetnika g. dr. Ivana Fermevca. Zoper to odredbo ni nobene pritožbe.

Girstmayerjev morilec — pred sodiščem. V soboto, dne 15. marca ob 9. uri predpoldne se vrši proti Girstmayerjevemu morilcu Frasu glavna razprava pred vojaškim sodiščem iz Ljubljane. Razpravljalo se bo v civilni razpravni dvorani okrožnega sodišča v 2. nadstropju. Fras ni obtožen umora, ampak uboja.

Šolo šolskih sester (Ciril Metodovo) v Št. Rupertu pri Velikovcu je deželna vlada prevzela v svojo oskrbo. V šoli bodo sedaj vse velikovške šole in sicer 5 deških in 5 dekliških razredov. Poleg šolskih sester bosta sodelovali na šoli dve *slovenski učiteljici, ena begunka in ena Kranjica.*

Slovensko gledališče v Mariboru pogrešamo prav posebno mi jugoslovanski vojaki v Mariboru. Se bodo li tudi sedaj iskali vzroki tam, kjer jih ni? Luč, mislimo, bi že bila na razpolago — igralci menda tudi — vsaj na nedelje in praznike, to je, za prvo silo. Ali res morajo bogateti samo tuja, malovredna podjetja! — Prepričani smo pa tudi, da bo šla naša vojaška oblast z veseljem na roko slov. gledališču v Narodnem domu. Prosimo in pozivljamo narodnjake pri dram. društvu, da nam čim prej otvorijo slov. gledališče.

Zveza jugoslovanskih železničarjev vabi na izredni občni zbor, ki ga priredi mariborska podružnica Zveze jugoslov. železničarjev v nedeljo, dne 30. marca ob 2. uri popoldne v Mali dvorani Narodnega doma s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika; 2. delitev podružnice; 3. volitev novega odbora, oziroma novih odborov obeh podružnic; 4. imenovanje strokovnega tajnika; 5 slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Ukradena kobila. V četrtek, dne 6. marca je bila Antonu Draskoviču, posestniku v Zupečjivasi št. 12, občina Sv. Lovrenc na Dr. polju ukradena 9 let stara kobila. Visoka je okoli 14 in pol pesti, ima bele grive in precej veliko belo liso na glavi, je rdeče barve in širokega križa. Ako kdo o tej kobili kaj izve, naj naznani uredništvu »Slov. Gospodarja«, ali »Straži«, ali pa posestniku samemu proti lepi nagradi.

Dijaški kuhinji v Ptuju so darovali: Ozmec Jož., dekan v Ljutomeru 70 K z gostije Puconja Matija in Sever Marija ter Sever Franc in Puconja Terezija v Stročji vasi; Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru 76 K z gostije Fr. Sagaj-Kapun v Noršincih; Adolf Gril, kaplan v Cirkovcih, z gostije Kampl Paj 103 K; Ivanka Žižek v Ormožu 100 K.

Na Legatovem zasebnem učilišču v Mariboru se pričnо 1. aprila 1919 novi tečaji za slovensko in nemško stenografijo, slovenski in nemški strojepis, pravopis, slovensko in nemško trgovsko pismo, računstvo v zvezi z navadnim knjigovodstvom, lepopis, slovenski in nemški jezik. Prospekti brezplačno. Legatovo zasebno učilišče v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadstr.

Dopisi.

Maribor. Veliki hrvatski umetnik, vijolinski virtuoz Zlatko Balokovič priredi v soboto, dne 15. t. m., ob 8. zvečer, v veliki dvorani Nar. doma dobrodelni koncert.

Pesniški dvor. Dne 7. t. m je umrl v graški deželni bolnici občeznani sedlar Franc Stelcer. Bil je edini sedlar v Slov. goricah. Sveti naj mu večna luč!

Jarenina. Na praznik sv. Jožefa po rani sv. maši se vrši v šoli shod Slov. Kmečke Zveze. Govorniki pridejo iz Maribora. Jareninčani, pridite!

Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 9. marca je imela SKZ v »Slovenskem domu« po zgodnji službi božji zaupen shod. Udeležilo se ga je okoli 100 domačih zaupnikov naše stranke. Predsedoval je domači župnik, zapisnikar je bil g rent Franjo Lilek. Župnik Evald Vračko je skoraj v enournem govoru razložil zdajšnji politični položaj, proporčni volilni sistem, po katerem se bo prihodnjič volilo, program raznih strank, ki bodo pri volitvi nastopale, zunanji politični položaj Jugoslavije, vprašanje glede vojnih posojil itd. Izvolili so se po vseh občinah naše fare zaupniki SKZ. — Izvolil se je tudi krajevni odbor.

Št. Ilj v Slov. gor. Tate smo imeli v predzadnjem tednu v naši farni cerkvi. Bili so tokrat najbrž tujci. Napravili so precej škode. Odnesli so reči za približno 3000 K. Pokradli so skoraj vse sveče, več korokov, nekaj alb, 2 altarna prta in več majnih prtičev. Orožniki jih pridno zasledujejo. Cerkev je zavarovana proti vlomu in tatvinam, pa ne vemo, če bodemo dobili vso škodo povrnjeno.

Sv. Jakob v Slov. gor. Na praznik sv. Jožefa po večernicah bo pri nas v šoli shod Slov. Kmečke Zveze. Govorniki pridejo iz Maribora. Šentjakobčani, pridite vsi! Povabljene tudi gospodinje.

Iz Slov. gor. Pri Sv. Lenartu se še sploh klati Albin Jamnik, učitelj bivše šulvereinske šole. Zbobnal je pa nekaj otrok skupaj ter jih sedaj pod firmo: »Privatschule« poučuje. Opira se na uradno dovoljenje. Od koga in od kedaj, bi radi vedeli? Ni zadosti, da se je v teku obstanka te nepotrebne šole toliko otrok vzgajalo v tevtonskem duhu! Še sedaj hoče ta človek za Jugoslavijo sramotilno delo nadaljevati! Zahtevamo, da šolska oblast temu hujskaču protipostavno delovanje takoj prepove in vstavi. Okrajno glavarstvo pa prosimo, naj občinskemu gerentu pri Sv. Lenartu ukaže, da gori omenjenega človeka takoj izžene iz občine.

Vučjavas na Murskem polju. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 23. t. m. popoldne ob 3. uri zborovanje v Kosi-jevi gostilni pri Sv. Križu. Tajnik Slov. kmet. družbe v Ljubljani, g. Lah, bo imel času primerno kmetijsko predavanje. K udeležbi vabi kmetovalce člane, posebno odbornike, načelstvo.

Mala Nedelja. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 23. t m. po rani službi božji v šoli poučno zborovanje, na katerem bodeta govorila tajnik Slov. kmetijske družbe g. Lah in ljutomerski okr. živinozdravnik. Kmetovalci se vabijo k najobilnejši udeležbi.

Veržej. Tukaj sta se poročila Matija Cmerekar in Alojzija Onišak. Bilo srečno! Na gostiji se je nabralo 60 K za Dijaško kuhinjo v Mariboru.

Mursko polje. Tukaj se zadnji čas, odkar obstoja takozvani »nevtralni pas«, zopet pojavljajo v velikem številu razni dvonogi »hrčki« iz Nemške Avstrije ter odnašajo in odvažajo v veliki množini dragocena živila, da nas potem lažje psujejo in hujskajo zoper državo SHS. Navadno se peljejo po železnici do Črnišin ali Trnja, odtam z vozovi v Arnovž. — Najstrožja kontrola oblastvenih organov vsaj do Radgone je nujno potrebna. Muropoljski kmetje, kje je vaš ponos, vaše narodno čustvo? Pomislite, da so to naši neprijatolji, 1000 letni tlačitelji!

Središče. Slov. kat. izobraževalno društvo ima na praznik sv. Jožefa dne 19. marca po večernicah v društvenih prostorih svoj redni občni zbor. Pridite!

Limbuš pri Mariboru. Prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m., se vrši v gostilniški verandi g. Robiča dopoldne po službi božji shod SKZ. Govori dr. J. Leskovar iz Maribora. Pridite!

Ruše. V nedeljo, dne 16. marca, popoldne po večernicah, bo v gostilni g. Novaka shod SKZ. Govori dr. Leskovar iz Maribora. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo!

Makole. V nedeljo, dne 16. t. m., popoldne po večernicah, bo velik shod SKZ. Govorita župnik Medved in urednik Žebot. Pristaši, pridite v velikem številu na shod! Povabljeni tudi sosedje!

Konjice. Dne 19. t. m., na praznik sv. Jožefa, se vrši pri nas po večernicah v telovodnici deške šole občni zbor Političnega društva v Konjicah, in ustanovni shod okrajne organizacije SKZ za Konjiški okraj. Govori nadrevizor Pušenjak iz Maribora. Pridite v obilnem številu!

Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, dne 23. marca se vrši po rani maši v Kat. domu shod Slovenske kmečke zveze. Govorita urednika Arlič in Žebot iz Maribora. — Popoldne po večernicah bo občni zbor Izobraževalnega društva in »Orla«. Govori g. kaplan Munda. Po občnem zboru petje in tamboranje. Prosimo naše somišljenike in somišljenice v Št. Jurju in okolici, da se dopoldanskega shoda in popoldanskih prireditev udeležijo v velikem številu!

Celje. Shod Kmečke zveze za celjsko okolico se vrši dne 19. t. m. ob 8. uri zjutraj v dvorani pri Belem volu. Govori prof. Jarc o važnih kmečkih zadevah. Somišljeniki iz bližnje in daljše okolice pridite sami in skrbite za najobilnejšo udeležbo!

Celje. Žene in dekleta iz Celja in okolice priredijo na Jožefovo, dne 19. sušca t. l. ob polu 4. uri popoldan politični shod. Govori dr. Ogrizek o političnih nalogah ženske v demokratični državi. Krščanske ženske, ne zamudite svojega prvega političnega shoda v Celju!

Oplotnica. Požarna bramba v Oplotnici se tem potom zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri prireditvi veselice. Istotako se društvo zahvaljuje vsem dobrotnikom društva in naše šolske mladine za dobitke, katere so darovali za srečolov.

Marenberk. V nedeljo, dne 23. marca priredita Mladeniška in Dekliška Zveza občni zbor in sestanek pri Sv. Janezu točno ob 11 uri dopoldne. Na vsporedu je ustanovitev nove posojilnice in čitalnice v Marenberku. Govorita g. nadrevizor Vlad. Pušenjak in g. učitelj Lešnik. Domačini in sosedje, Pridite!

Laško. Izobraževalno društvo v Laškem ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 23. marca po rani službi božji v kaplaniji. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šmarje pri Jelšah. Kat. slov. politično društvo za šmarski okraj je priredilo v nedeljo, dne 2. marca ob 11. uri dopoldne zborovanje. Habjanova dvorana je bila polna mož in mladeničev, žen in deklet. Pod predsedstvom g. kanonika I. Bohanca, sta govorila poslanca g. župnik Franc Gomilšek in g. Jakob Vrečko iz Ponikve. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo govor g. Gomilšeka o splošnem svetovnem položaju s posebnim ozirom na Jugoslavijo. Predavanje g. Vrečka o pomenu Kmečke zveze pa je imelo ta uspeh, da se je takoj izvolil krajevni odbor za župnijo Šmarje, sestavljen iz 12 članov kot zastopnikov posameznih vasi in okolišev. K sklepu so se zborovalci po g. kanoniku prisrčno zahvalili g. župniku Gomilšeku za dosedanjo politično delavnost v šmarskem okraju ter mu želeli, da bi v novi župniji dolgo let deloval v prid Slovenskih goric.

Teharje. Naši fantje Orli so nam priredili v nedeljo, dne 2. marca res prav prijeten popoldan: uprizorili so veseloigro »Čevljar«. Akoravno so bili igralci sami novinci, so vendar rešili svoje uloge vsi zelo povoljno. Za lep pomladni čas pa pripravlja naš »Orel« večjo prireditev na prostem.

Nove mostne in decimalne tehtnice ter brzotehtnice s košaro ali kavljem, decimalne tehtnice-gredeljnice, uteži iz železa so vedno v zalogi.

Tudi točno izvršuje **vse gl. poprave** imenovanih tehtnic ter preiskuševanja istih.

Franc Žnidar,

kovač za fino orodje,

Pobrežka cesta 3, in Tržaška cesta 11. **Maribor.**

Otvoritev gostilne.

V nedeljo, dne 16 marca otvorim v lastni hiši gostilno na Pobrežju pri Mariboru, Cesta na Brezje št. 15, Točil bom dobro vino in postregel gostom z dobrim prekajenim mesom, krapami in drugimi jestvinami. Gostilno otvorim z godbo.

Janez Lovec, gostilničar na Cesti na Brezje.
(Fraustaudenstrasse 16.)

Kupi se;

Več tisoč trsnih rezanic vrste Gothe 9. in Rip Portalis želi kupiti Franc Fluher v Razvanju, Hoče. 460

Kupim hudega psa za verigo; naj se naznani Mariji Bauman, posestnica v Dobrenju, Pesnica. 457

Kupim vino staro in novo Poskusi se prosijo Meljski vrh t2, pri gl. kolodv. 458

SUHE GOBE

vseh vrst nemešane kupujem v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah. Istotako iztočen trčan med v večji množini. F. SIRC, Kranj. 420

Krompir.

Kdor ima krompir za seme na prodaj ali v zameno za mošt, naj se oglasi v Koroški cesta 28, Ivan Schmiderer, Maribor. 422

Proda se;

Lepo pohištvo za sobo in kuhinjo se proda. Ogleda se lahko v Mozartovi ulici 59, Maribor. 494

Novozidana hiša dvonadstr. davka prosta, solnčnata lega, z velikimi stanovanji v Mariboru se proda za 90.000 K Vpraša se pri lastniku v Mozartovi ul. 59, Marib. 494

En in dvovprežne sani, 1 postelja, 2 stola in dve jesenski svinji se prodajo v Humboldovi ul 6, Maribor. 456

Proda se mlin, žemlje. Pobrežka c. 53, Maribor. 454

Breja koza je na prodaj. Vpraša se: Limbuška c. 124 Maribor. 484

Malo posestvo na prodaj blizu Maribora. Več pove Dvoršak Janez, Rogoza, p. Hoče. 486

Žreblje. Na prodaj ima vsakovrstne žične žreblje, železno žico za streho, modr. bakreno galico in galun za škropljenje vinogradov. Trgovec Jožef Mernik, Ptujska c. v Mariboru. 485

Ključavničarska delavnica

popolnoma urejena za stavbena in umetniška dela v I. okraju mesta Maribor se po ceni odda. Ponudbe na upravo pod ‚Ključavničarija‘

Proda se lepo, prav rodovitno posestvo, Bukovje pri Pristavi pos. Jurja Toplišek. Živine se lahko redi do 8 glav, poslopje v dobrem stanu. Se priporoč. kupcem in si naj ogledajo pri imenovanem posestniku. Cena 104 000 kron Juri Toplišek, p. Pristava, Sv. Ema. 430

Proda se posestvo Neže Podboj, Bukovje pri Pristavi, Sv. Ema na zvišenem prostoru, rodovitna zemlja. Redi se lahko par gl v živine in par svinj. Cena je 160 000 K. Kupci se naj oglase pri Neži Podboj, pošta Pristava pri Sv. Emi. 431

!! Karbid !!

Najfinejše vrste karbida ter karbidne svetilke iz čistega cinka in velika izbira karbidnih gorilnikov se dobi v trgovini

Karel Saria, Maribor.

Za trgovce znižane cene pri večjih naročilih. 250

Ponošene obleke

najraznovrstnejše iz dobrega sukna za moške in ženske se prodajajo po skrajno znižanih cenah v Mariboru, Dravska ul. 15, pri starem mostu. 369

SLIKE, male in velike barvane in ogljene **kralja Petra** in **regenta Aleksandra** za šole, urade in zasebne hiše dobiti po nizkih cenah v trgovini s papirjem in šolskimi potrebščinami Ivanka VEIXL, Gosposka ul. 33, Maribor. 464

Voz

(kočija) za 1 ali 2 konja se proda ali z večjim zamenja. Ogleda se pri Jož. Kapaun, Ruše 63. 415

Pohištvo.

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po zmernih cenah

Obrtna zadruga mizarskih mojstrov v Mariboru, Grajski trg št. 3.

kupuje tudi vsakovrstni mizarski les. 63

Več tisoč

malih steklenic fine gumijeve raztopnine se ugodno odda. Ev. tudi v množinah po 250 kosov (poštni zavitek). Kolesna trgovina A. GOREC, Ljubljana, Marije Terezije c. 14 400

Sadjevec vino in kislo vodo razpošilja **A. Oset,** p. Guštanj.

Lep nov service za kavo, svilnata obleka rozo barve, lepa obleka za deklice, lepe nove srajce, spodnja krila, robce, sivo obleko, belo obleko, razne bluze, predpasnike, nogavice, rokavice, moderce, čevlje iz atlasa, rute, stara trda postelj, pernice, blazine, odeja, velika omara za obleko železna umivalna miza, majhna in velika banja, škafe, majhen štedilnik iz železa, železna posoda, lonec za mast, steklenice, cvetlična miza, zaboji, lonci za cvetlice, ročni kovčeg proda ze živila in denar gospodič Schmidl, Koroška cesta 18/I. Maribor. 479

Wertheim-blagajne

varne proti ognju in vlomu prodaja ključavničar Franc Schell, Koroška cesta št. 31 Maribor. 419

Gospoline ne zamudite prilike,

te si naročite za poskušnjo eden, dva ali več zavitkov

pralnega mila

20 ali 30 odstot. v kosih po 100 al 200 g 20 odstotkov pralno milo komad K —.40 30 odst. pralno milo K 1·2 38—40 odst toaletno milo 2 K in **K 2·50 istotam najfinejše 66 odst. milo za britje 1 komad K 2.—.**

Poštni zavitek:

5 kg 20 odstot. pralnega mila franko povzetje K 22·70, 5 kg 30 odst. pralnega mila franko povzetje K 32·70. Razpošilja tvrdka: **Janko Pintar,** Spodnja Šiška, Ljubljana. 405

Službe;

Slikarski učenec se sprejme s hrano in stanovanjem pri Jurij Jutršniku, Brandisg. 3, Maribor 461

Učenka za šivanje z dežele s hrano se sprejme Koroška ul. 31, Vodušek, Marib. 455

Dva zakonska bi rada šla kam za majerja. Več se izve pri Jakob Vamberger, Pekerska cesta 3, Studenci pri Mariboru. 500

Majer. V bližini Sv. Trojice v Slov gor. se išče na srednje veliko kmetijo majer pod zelo ugodnimi pogoji. Oglasi se naj pri Vinko Zorman, Sv. Trojica v Slov. gor. 499

Služba

organista in cerkovnika v Laporjah je razpisana. Plača po dogovoru. Nastopi se lahko takoj. 467

Stavbena tvrdka

Karel Rojs, v Ormožu sprejme risarja absolviranca strokovne šole, lahko je invalid, pač pa zmožen samostojno voditi delo, enega zanesljivega delovodjo ali polirja več zidarjev, tesakov, učencev in ženск. skordanta za delonje zidne opeke. Zglasiti se je osebno ali pismeno v Ormožu. 360

Išče se: 1 računski podčasnik, 1 vodja stanja (Standesführer), 1 vodja vložnega zapisnika (Exhibitenführer): V tej stroki popolnoma izvežbani podčastniki, ki morajo biti popolnoma vešči slovenskega jezika, državljani SHS, ter v stroki samostojni delavci, se takoj sprejmejo. Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja (po možnosti z matičnimi listinami) na SHS dragonski polk št. 5, Maribor 449

Organist

se išče za župnijsko cerkev Selnici ob Dravi. Mesto bo prosto o veliki noči, ali tudi že prej. Oglasiti se je ali osebno ali pismeno pri župnijskem uradu v Selnici ob Dravi. 401

Vinčar z 2—4 delavskimi močmi se sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Kje, pove uprava. 492

Hlapec.

Pošten in zanesljiv hlapec se sprejme takoj. Janez Böhm, umetni mlin, Fram pri Račah. 428

Priden učenec

slovenskega in nemškega jezika vešč, se sprejme v trgovino M. Berdajs, Maribor, Hrana instanovanje v hiši. 465

Dve vrtni delavki se takoj sprejmeta, tudi lahko dobita tam po ceni stanovanje pri vrtnarju Urbanek, Sattlgasse Maribor. 503

Za gospodinjo išče služba vdova stara 42 let, z 8 let starim fantom dobro izvežbana v kuhinji perutninarstvom in sploh v domačem gospodinjstvu. Marija Ogrizek, Pekre p. Bistrica pri Mariboru. 502

Služkinja se takoj sprejme. Pomagala bi tudi na vrtu, plača v začetku 30 K. Pri dobri porabi več. Vrtnar Urbanek, Sattlg. Maribor. 501

Pleskarski in slikarski pomočnik vešč črkoslikanju se išče. Franc Erjavec, slikarski mojster. Rogaška Slatina 45

Čevljarski pomočnik se išče za novo delo takoj proti dobri plači. Senk, Lenaugasse 12, Maribor. 463

Gospodična, zmožna nemške in deloma slovenske stenografije, strojepisja, računstva, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi takoj ali v kratkem času najraje v odvetniški pisarni v mestu, gre tudi na deželo Ponudbe na upravo pod „Absolventija 280“. 482

Vrtnar se išče, oženjen, vojaščine prost, znanje slovenščine in nemščine, s takojšnjim vstopom. Plačilni zahtevki, starost in spričevala na baron Haebler, Šoštanj. 478

Pridna dekla za hišno in poljsko dela in en 1 hlapec lahko vstopita 15. marca t. l. pri g. Ivani Horvatič v Križevcih pri Ljutomeru v službo. Plača po dogovoru. 404

Krojaški pomočnik se sprejme in **učenec** priden pošten dobi majhno plačo, hrano in stanovanje. Če se je že učil ima prednost. Gašper Krebel krojač, Slovenjegradec. 542

Išče se gospodična vešča vseh pisarniških del, knjigovodstva, strojepisja, slovenščine, laščine in nemščine v govoru in pisavi z večletno prakso če mogoče v lesni stroki. Plača dobra Ponudbe pod poštni predal 84, Celje. Istotam se išče tudi skladiščnik. 407

Deklica iz poštene hiše, stara čez 20 let, želi nastopi i službo s 1. aerilom pri kaki dobri slovenski goipej Več se izve lahko v Kasinogasse 6, Maribor. 483

Služba orglanista in cerkovnika se razpisuje v Novi Štifti pri Gornjem gradu. — Prosto stanovanje mali vrtič V denarju je plače za organista 42 K, za cerkovnika 145 K, in za ustanove 12 74 K Vse za celo leto. Več dodati k plači farani niso voljni Postranski zaslužek je nemogoč Zahteva se, da se v redu vzdržuje velika cerkev in mežnarija in da se duhovnika spremlja pri obhajih na dom do 1 in pol ure daleč, za kar se morebiti dobi dar do 30 v. — Cerkveno predstojništvo. 487

Razna;

Uhan je bil izgubljen od gledališča do Burg-Meierhofa, kjer se naj odda proti nagradi. Ba onica Twickel. 510

Gostilničar išče dobro idočo gostilno za nakup ali v najem, tudi na račun Ponudbe se pošljejo M. S. poštno ležeče Poljčane. 490

Lepo malo posestvo v okolici Maribora se da v najem Več pove Franc Zernec, Gradišče, p. Pesnica. 453

Tri osebe se sprejmejo na opoldansko hrano. Šupnijska ulica 9. M. Simonič, Maribor 501

V najem

iščem kovačnico z nekoliko zemljiščem. Ponudbe na: G. J. Ptuj, poštno ležeče. 441

Graditelj oltarjev in cerkve ni pozlatar

Alojz ZORATTI,

Maribor, Šmidererjeva ul. 3

prevzame izdelovanje oltarjev, križevih potov, podob, poljskih križev in vsakovrstnih okvirjev. **Strokovnjak** v restavriranju imenovanih predmetov. Istotam se sprejme učenec iz poštene hiše. 473

ZAHVALA.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše ljubljene sestre, svakinje in tete

Neže Volavšek roj. Staroverski

ter za mnogobrojno, časčeče spremstvo na zadnji poti nepozabne pokojnice, izrekajo svojo globokočutečo srčno zahvalo.

507 Žalujoči ostali.

Na zasebnem učnem zavodu LEGAT-A v MARIBORU

se pričnejo s **1. aprilom 1919** novi tečaji za **stenografijo** (v slovenščini in nemščini) **strojepisje** (v slovenščini in nemščini), **pravopisje v zvezi s trgovskimi pismi, računanje** v zvezi z navadnim **knjigovodstvom, lepopisje, slovenski in nemški jezik.** V nadaljevalnem tečaju za **slovenščino** se poučuje v **slovnici** in **dopisovanju.**

Nadaljna pojasnila se dobe na **zasebnem učnem zavodu Legata, Maribor, Viktringhofova ul. 17, I. nadstr.**

Načrti brezplačno. 498

Gostilna pri ‚Brodu‘

(zur Überfuhr)

vabi v nedeljo dne 16. marca popoldne na izborno staro in novo bizeljsko vino lastnega pridelka in na pečenega purana.

V nedeljo torej v gostilno pri »Brodu« na Pobrežje!

T. J. Balon, gostilničar.

Josip Černovšek, poštni uradnik, naznanja v svojem, v imenu svoje hčerke Josipine in vseh ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretresujočo vest o nenadomestljivi izgubi svoje iskrenoljubljene, nepozabne, srčnodobre soproge oziroma mamice, sestre, svakinje in tete gospe

Roze Černovšek roj. Vomer

ki je v pondeljek, dne 10. marca 1919 ob pol 3. uri popoldne, po dolgem, mukepolnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere v 36. letu svoje starosti, boguvdano preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se je v sredo dne 12. marca 1919 ob pol 3. uri popoldne v mrtvaški veži mestnega pokopališča v Pobrežju svečano blagoslovilo in nato položilo v prezgodnjem grobu k večnemu počitku.

Sveti rekvijem se je daroval v četrtek dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, dne 10. marca 1919 506

Zahvala.

Za obile dokaze dobrodejnega sočutja, ki so nam došli povodom težkega udarca usode, kako tudi za mnogoštevilno časteče spremstvo na zadnji poti naše drage nepozabne ter za darovano krasno cvetje, izrekamo tem potom vsem našo globoko, srčno zahvalo.

Maribor, dne 13. marca 1919.

Rodbina Josip Černovšek.

Izdajatelj in založnik: Konsorcij „Straža.“ Odgovorni urednik: Vekoslav Stupan. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.